

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองของสตรีบ้านเกร็ดตระการ โดยวิเคราะห์จากผลการวิจัยในบทที่ 3

ผลการวิจัยในตารางที่ 3 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของสตรีในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ กลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองด้วยวิธีการทดสอบค่าที่ (t-test) ในตารางที่ 3 ปรากฏว่า หลังการทดลองสตรีในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการกลุ่มทดลองได้คะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 เป็นการสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ของผู้วิจัย คือ การเห็นคุณค่าในตนเองของสตรีในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการที่เข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา จะมีคะแนนเพิ่มขึ้น

ผลการวิจัยในตารางที่ 3 เช่นกัน เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นว่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของหญิงโสเภณีบ้านเกร็ดตระการกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองโดยให้หญิงโสเภณีที่บ้านเกร็ดตระการกลุ่มทดลองเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและให้ทั้ง 2 กลุ่ม ตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองหลังการทดลองและนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการทดสอบค่าที่ (t-test) ในตารางที่ 3 ปรากฏว่าหญิงในบ้านเกร็ดตระการกลุ่มทดลองได้คะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ของผู้วิจัย คือ การเห็นคุณค่าในตนเองของสตรีสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการที่ได้เข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจะมีระดับสูงกว่าการเห็นคุณค่าใน

ตนเองของหญิงในบ้านเกร็ดตระกูลที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงได้ว่า กลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดและทฤษฎีของเมอร์เล อ็อม โอลเซน สามารถเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองของหญิงโสเภณีในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระกูลได้ ซึ่งพบว่า สิ่งสำคัญของกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา คือ สัมพันธภาพของสมาชิกภายในกลุ่มซึ่งเป็นไปอย่างธรรมชาติ เรียนรู้ที่จะสัมพันธ์กับผู้อื่น ประสบการณ์ที่เป็นจริงของการเข้าใจและยอมรับผู้อื่นเป็นลูกโซ่ไปด้วย (Patterson 1971:185,189) ดังที่สมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มด้วยความสมัครใจแต่เมื่อเริ่มเข้ากลุ่มจะมีความรู้สึกอึดอัดไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไรดี เช่น อ้อยนั่งบิดมือไปมา ไม่ยอมพูดในกลุ่ม นกนึ่งก้มหน้าไม่สบสายตาสมาชิกคนอื่น ๆ ต่อมาอ้อยและนกเรียนรู้จากการยอมรับของเพื่อนสมาชิกได้รับฟังประสบการณ์จริงของเพื่อนสมาชิกได้ ซึ่ง แบรินเดน (Branden 1981:109) เห็นว่า การเสริมสร้างให้บุคคลมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นนั้นมีผลลึกซึ้งต่อบุคลิกภาพ อารมณ์และสังคมรวมทั้งมีผลต่อชบวนการทางความคิดรูปแบบที่บุคคลนั้นมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น ซึ่งกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยานั้นเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มุ่งให้สมาชิกช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหา เป็นการช่วยเหลือให้บุคคลได้มีการพัฒนาความเข้าใจตนเองเพื่อให้บุคคลได้ทดลองพฤติกรรมใหม่ที่เหมาะสม ก่อนที่จะต้องเผชิญกับสถานการณ์จริง ๆ ในชีวิต (Ohlsen 1970:31, Ohlsen 1977:3.41) ดังเช่นสมาชิกส่วนใหญ่จะค่อย ๆ เรียนรู้และรับผิดชอบในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหา "น่าจะคิดให้น้อยลงหางานทำบ้างจะได้มีเวลาคิดลดน้อยลง" "เคยคิดและอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง ลองทำดูแล้วคงจะค่อย ๆ ดีขึ้น จะได้รู้ตัวว่าคิดมากแล้วนะ" "กลับออกไปนี่พ่อ-ย่า ก็ตายแล้ว คงต้องทำสิ่งที่คิดว่าจะไปเลี้ยงเบ็ดไปทำให้ได้ในเมื่อไม่มีใครก็ต้องพึ่งตัวเอง" "หลังจากที่เพื่อน ๆ บอกแล้วเมื่อคืนกลับไปคิดทั้งคืนเลยว่าจะทำไมเกลียดพ่อที่จริงพ่อก็มีส่วนดีเยอะนะ" การที่บุคคลมีความกระตือรือร้นในการอภิปราย สามารถแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีความ

รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นจะสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม
ให้อันจะทำการเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคล (Coopersmith 1970:345)

ส่วนแฮนเซน วอนเนอร์และสมิธ (Hansen, Warner and Smith 1980 : 6-7) กล่าวว่า กลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาช่วยให้บุคคลเกิดการพัฒนา
ตนเอง สำนวจตนเอง มีโอกาสทดสอบการดำเนินชีวิตจากประสบการณ์จริงในกลุ่ม
และหาทางเลือกวิธีการตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดด้วยตนเอง โดยมีข้อมูลย้อน
กลับ (Feedback) ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นตนเองชัดเจนขึ้น เช่น ดัง
ที่สมาชิกกลุ่มกล่าวว่า "ไม่ดีเลยนะที่ปีเกลียดพ่อ คิดดูให้ดิ้นะ" "ที่ส่งเงินให้ทาง
บ้านอยู่ทุกเดือนก็ดีแล้วนะ เราคงทำอะไรทั้งหมดไม่ได้" จะทำให้เกิดความเชื่อมั่น
ที่จะนำไปสู่การเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น เป็นการเพิ่มการยอมรับในตนเองและ
การเห็นคุณค่าในตนเอง (Delman 1963 quoted in Ohlsen 1970:34)
ซึ่งความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองนี้เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเองตามความเป็น
จริง (Bruno 1983:362-363) เหมือนที่สมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มกล่าวว่า "หนู
ภูมิใจมากที่ได้ส่งเงินให้ปู่ ย่า ปลูกบ้านได้หลังหนึ่ง และหนูจะกลับไปอยู่กับ ปู่ ย่า
ที่บ้าน" "หนูดีใจมากที่ได้ทำให้แม่มองเห็นความดีของหนูบ้าง และทำให้แม่แพนรัก
หนู เพราะหนูอดทนทำทุกอย่างด้วยตัวหนูเอง"

นอกจากนั้นสิ่งสำคัญของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มจะช่วยให้
สมาชิกแต่ละคนกล้าที่จะเปิดเผยความรู้สึกของสมาชิกด้วย อันจะก่อให้เกิดการ
สนทนาในระดับลึกมากขึ้น (Patterson 1971:185,189, Trotzer 1977:
12) เช่น ขณะที่สมาชิกพูดถึงเรื่องตนเองว่า หนูอยากเปลี่ยนตัวเองเป็นผู้ชาย
เพื่อที่ว่าจะไม่ถูกคนอื่นว่าถ้าเป็นผู้หญิงเวลาออกไปทำงานนอกบ้านก็จะถูกว่าไม่ดี "
... "พูดก็พูดเถอะจะบอกความจริงเลยนะว่าพ่อ ย่าก็ตายแล้วเหลือแต่น้องชาย
เข้ากลุ่มครั้งแรกไม่กล้าเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง" ความกล้าที่จะแสดงออกช่วยให้
มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้กำลังใจช่วยเพิ่มความรู้สึกนับถือ ความมีค่าของกัน
และกันในกลุ่ม (Ohlsen 1977:2) การกล้าแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้บุคคล

มีความรู้สึกที่ติดต่อกันเอง (Olds 1987:161) อันเกิดจากการได้รับการยอมรับ ความสนใจ ช่วยทำให้บุคคลรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญ (Coopersmith 1981: 37) โดยเห็นได้จากการใส่ใจของสมาชิกกลุ่ม การแสดงออกทางด้านพฤติกรรมที่ยอมรับ การสัมผัสเป็นความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและการอยู่ร่วมกันภายใน กลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยานั้น ผู้นำกลุ่มจะช่วยเหลือให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคน กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของตน ซึ่งผลของการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เหมาะสม ของสมาชิกนั้นจะมีผลต่อความรู้สึกละเอียดอ่อนต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่สมาชิก อยู่และรู้จักปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้นได้อย่างเหมาะสม (Ohlsen 1977: 7-8, Shertzer and Stone 1968:444) จากกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา ที่ผู้นำกลุ่มช่วยเหลือให้สมาชิกได้กำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแต่ละ บุคคล สมาชิกกลุ่มมีโอกาสได้เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ที่เหมาะสมจะเป็นผลให้สมาชิก เกิดคุณค่าในตนเองเพิ่มมากขึ้น ดังตัวอย่างเช่น..."อนาคตอยากมีบ้านเป็นของ ตนเอง เพื่อจะได้อยู่กับสามี ถ้าเขาเปลี่ยนนิสัยใหม่ได้ก็อยากอยู่พร้อมหน้ากับลูก ทั้ง 3 คน หนูคงเปลี่ยนตัวเองใหม่ให้ดีที่สุด จะไม่เอาแต่ใจตัวเองเหมือนเก่า และให้ความร่วมมือกับผู้อื่นด้วย กลับไปช่วยพ่อแม่ทำงานที่บ้าน"... "ปกติก็เป็น คนช้ำๆ อยากเปลี่ยนตัวเอง ดีใจที่ได้เข้ากลุ่ม กังวลกลัวพูดมากขึ้น และไม่ เคย เข้ากลุ่มอย่างนี้เลย" ซึ่งประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่ม จะทำให้เกิดการเรียนรู้และ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Ohlsen 1970:31-33) พัฒนาการงอกงาม ไปในด้านต่าง ๆ สามารถเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างกลมกลืน (Trotzer 1977:33-36) ได้ตั้งกรณีของบัวตั้งเป้าหมายไว้ว่า..."จะกลับไป อยู่กับเค้าแก่คนเดิมที่เคยอยู่ เขาเคยให้สร้อยคอหนูเป็นรางวัลที่หนูทำงานดี..." "...คิดว่าพอจะเย็บเสื้อผ้าของผู้ชายได้ จะพยายามเรียนมากขึ้น และตัดความ คิดมากของเราออกไป..." หรือในกรณีของนก..."คิดดูแล้วว่าจะกลับไปช่วย ปู่ย่าทำนา ไม่อยากถูกจับมาอยู่ที่นี้อีก..."

งานวิจัยนี้แสดงว่า กลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยามีส่วนในการเพิ่ม การเห็นคุณค่าในตนเองของสตรีในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของเคนเนดี (Kennedy 1987:2389-A) ได้ศึกษาผลของ กลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบมีโครงสร้างต่อระดับคะแนน และองค์ประกอบที่ ไม่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 50 คน พบว่านักศึกษา ที่เข้าร่วมในกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบมีโครงสร้าง มีระดับคะแนนเฉลี่ย การเห็นคุณค่าในตนเอง มีกำลังใจ มีความพอใจในเรื่องวิชาการมากกว่านักศึกษา ที่ไม่ได้เข้ากลุ่ม และจากผลการศึกษาของไรซ์ (Rice 1987:1065-A) ที่ว่า ผลของกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบมีโครงสร้างต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง ของเยาวชนผิวดำเพศชายที่กระทำผิด และถูกกักกันอยู่ในสถานกักกันเยาวชน โดยการจัดโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 12 ครั้ง พบว่า เยาวชน ในกลุ่มทดลองมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงงาน ศึกษาเรื่องเด็กที่พ่อแม่หย่าร้างโดยใช้วิธีการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในโบสถ์ ก็พบว่า เด็กที่เข้าร่วมกลุ่มในการศึกษาเชิงจิตวิทยามีการเห็นคุณค่าในตนเอง เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญด้วย (Donaldson 1988:3499-A)

โดยสรุปจะเห็นได้ว่า การศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มนั้นจะช่วยให้ บุคคลได้พัฒนาตนเองและแก้ไขปัญหาภายในบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง ความ ไว้วางใจ การให้กำลังใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับ จากการเฝ้าอ่านวยของนักจิตวิทยา การศึกษาจะทำให้กลุ่มเกิดพลังบำบัดของกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา ซึ่งเป็นสิ่ง สำคัญในการช่วยให้สมาชิกเป็นบุคคลที่ปรับตัวได้ดี (A well adjusted person)